

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
ДИРЕКЦИЯ „ПРОФЕСИОНАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ”
НАЦИОНАЛНО СЪСТЕЗАНИЕ ПО ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ
„МОТОРНИ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА, КОРАБИ И ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА”
учебна 2021/2022 година

„НАЙ-ДОБЪР МЛАД АВТОМОНТЪОР
И ВОДАЧ НА МОТОРНО ПРЕВОЗНО СРЕДСТВО (МПС)”

ОРГАНИЗАТОР: Министерство на образованието и науката (МОН)

СЪОРГАНИЗАТОР: Интер Карс България ЕООД

I. ЦЕЛИ НА СЪСТЕЗАНИЕТО

1. Да се осигури възможност на учениците от професионалните гимназии да:

- демонстрират теоретичната подготовка, практическите умения и компетентностите, придобити при обучението по професията за изпълнение на автомонтъорски операции, спазване на правилата за движението по пътищата и безопасно майсторско управление на автомобила;
- изявят формираните в процеса на обучението професионално-личностни качества - комуникативност, трудова дисциплина и етика, работа в екип, адекватни реакции при управлението на МПС и др.

2. Да се осигури възможност на професионалните гимназии за:

- организиране на атрактивна извънкласна дейност, насочена към изграждане интереса на учениците към професията, насърчаване развитието на творческите им способности, мотивиране участието в междуучилищно сътрудничество и съревнование;
- осигуряване условия за проверка и външна оценка на постиженията на учениците;
- реализиране на активно публично-частно партньорство и насърчаване високото качество на професионалното образование за пазара на автосервизни услуги чрез

многостепенно (от училищно до международно) сравняване на професионални знания и умения;

- подпомагане на сътрудничеството между бизнес и образователни институции чрез обвързване на училищните дейности с бизнес средите за издигане престижа на професията, прилагане на нови технологии в областта на автомобилния транспорт, обогатяване на материално-техническата база на училищата, адаптиране на учебни програми и училищни учебни планове към променящите се условия на пазара на труда, запознаване с бъдещи работодатели и предоставяне възможност на учениците за стипендии и за реализация при водещи производители на автомобилна техника, в сервиси за диагностика, обслужване и ремонт, производство на части, инструменти и консумативи, в предприятия за продажби и за експлоатация на автотранспортна техника и др.;

- подпомагане обмяната на опит и взаимодействието между професионалните образователни институции, Интер Карс и водещи производители на автомобилния пазар.

II. УЧАСТНИЦИ В СЪСТЕЗАНИЕТО

1. Ученици от професионалните гимназии и средни училища с професионални паралелки, провеждащи обучение по специалностите на професиите **„Техник по транспортна техника“** и **„Монтьор на транспортна техника“**, специалността **„Подемно-транспортна техника, монтирана на пътни транспортни средства“** и **„Пристищна механизация“** на професиите **„Техник по подземно-транспортна техника“** и **„Монтьор на подземно-транспортна техника“** от професионално направление **„Моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства“**. В отбора може да се включат и ученици от специалностите **„Електрообзавеждане на транспортна техника“** и **„Експлоатация на автомобилния транспорт“**.

2. Ръководители на училищните отбори – учители по професионална подготовка или директор/помощник-директор.

3. Училищен кръг – отбори от ученици, състезатели от съответните паралелки или индивидуално участие на всички желаещи. Училищната комисия определя реда за формирането на отбор за регионален кръг.

4. Регионален кръг – училищни отбори по трима ученици, най-добре класирали се на училищния кръг. (вкл. и отбор на училището-домакин на националния кръг). В срок до **28.02.2022** г. директорите на училищата изпращат заявка за участие до директорите на училищата-домакини на регионалния кръг и до отговорния експерт от МОН.

5. Национален кръг – 6 отбора по трима ученици от училищата, класирани на първо място от шестте регионални кръга и 1 отбор от училището-домакин на националния кръг. В

срок до **31.03.2022 г.** директорите на шестте класирани училища изпращат заявка за участие в националния кръг до училището-домакин и до отговорния експерт от МОН.

6. **Международен кръг** – класираният се на първо място в индивидуалното класиране за автомонтьори от националния кръг, отговарящ на условията за участие в международния финал на състезанието и ръководител на отбора.

III. ЕТАПИ НА СЪСТЕЗАНИЕТО

1. **Първи кръг – Училищен.** Срок за провеждане – до **28.02.2022 г.**
2. **Втори кръг – Регионален** – училищата са разпределени в шест регионални групи. Срок за провеждане – **м. март, 2022 г.**, съгласно заповед на министъра на образованието и науката и актуалната епидемиологична обстановка.
3. **Трети кръг – Национален.** Срок за провеждане – **м. април, 2022 г.**, съгласно заповед на министъра на образованието и науката и актуалната епидемиологична обстановка.
4. **Четвърти кръг – Международен.** Срок за провеждане – съгласно утвърден график за международното състезание и според актуалната епидемиологична обстановка в страните участници и страната-домакин.

Публичност – гости:

- представители на изпълнителната администрация, училищни настоятелства и обществени съвети, други отговорни и заинтересовани институции, общественици и др.;
- социални партньори;
- бизнес партньори.

IV. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Учебното съдържание е от задължителната специфична професионална подготовка – учебни предмети/модули по теория и по практика от учебните планове за обучение по специалността „**Автотранспортна техника**“ на професиите „**Техник по транспортна техника**“ и „**Монтьор на транспортна техника**“, вкл. и модули В/ТО-1 и В/ПО от учебната документация за обучение на кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на МПС от категория В.

V. ОРГАНИЗАЦИЯ НА СЪСТЕЗАНИЕТО

A. Задължителни изисквания за всички кръгове на състезанието

1. Преди началото на състезанието се организират и провеждат:
 - регистриране на сайта <https://youngcarmechanic.bg>, където има подробни указания за регистрацията на ученици, училища и учители;

- запознаване с работните места – автотранспортна техника (части, агрегати и възли), оборудване, учебен автомобил, полигон;

- техническа конференция с ръководителите на учениците-състезатели и комисиите за организиране и провеждане на съответния кръг на състезанието и за оценяване постиженията на учениците. Тя се ръководи от лице, определено от директора на училището-домакин;

- инструктажи за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на съответните работни места, за които всеки участник лично се подписва в инструктажните книги.

2. Работните места се оборудват с аптечка и с необходимите обезопасителни средства като се осигурява медицинско лице за оказване на медицинска (долекарска) помощ при нужда.

3. Всички състезатели участват в състезанието с работни облекла и лични предпазни средства.

4. Всеки състезател и всеки отбор работят под изтеглен по време на техническата конференция номер.

5. При възникване на необходимост (заболяване или други събития) от замяна на един или повече ученици същите се заменят с учениците, класирали се на следващите поредни места.

6. Всеки кръг на състезанието се провежда по утвърден регламент и сценарий.

7. Училищата-домакини на регионалните и националния кръг на състезанието, съвместно със съответния РУО и отговорния експерт от дирекция „Професионално образование и обучение“ на МОН, със съдействието на Интер Карс България ЕООД организират провеждането на състезанието.

8. Класираните ученици на първите три места и техните учители се награждават и резултатите от състезанието се разгласяват по подходящ начин в медиите.

Б. Директорът на училището

1. Назначава със заповед комисии и определя функциите им за:

- организиране и провеждане на училищния/регионалния/националния кръг;
- оценяване постиженията на учениците за всяка дисциплина – председател и двама членове.

Препоръчва се за членове на комисиите да бъдат определяни:

- представители на съорганизатора (в комисиите за регионалния и националния кръгове)

- представители на предприятията, с които училищата са в традиционни договорни отношения, на международни и регионални партньорски фирми и др.;

- представители на социалните партньори – браншови организации, организации на работодателите и на работниците и служителите от отрасъла и др.;
- представители на Регионалните дирекции „Автомобилна администрация“ (РД „АА“), „Пътна полиция“ и други организации, имащи отношение към пътната безопасност;
- изявени и с дългогодишен опит учители-специалисти от различни професионални гимназии.

2. Осигурява здравословни и безопасни условия за провеждане на състезанието.
3. Утвърждава програмата (план-сценария), заданията, критериите и показателите за оценяване, картите и протоколите за резултатите от постиженията на учениците.
4. Заверява с подпис и с кръглия печат на училището протоколите с резултатите от състезанието. В тридневен срок от провеждането му изпраща заверено копие от окончателния протокол до директора на училището-домакин на регионалния/националния кръг и до отговорния експерт от дирекция „Професионално образование и обучение” на МОН.
5. Осигурява работните места, материалите, наградите, сертификатите за участие на всеки ученик-състезател и отговаря за целевото разходване на финансовите средства.

В. Комисията за организиране и провеждане на съответния кръг от състезанието

1. Организира цялостното провеждане на съответния кръг на състезанието.
2. Съставя съвместно с партньорите заданията, определя критериите и показателите за оценяване, картите и протоколите за резултатите от постиженията на учениците.
3. Подготвя работните места по състезателните дисциплини.

Г. Комисията за оценяване постиженията на учениците на съответния кръг от състезанието

1. Предварително определя реда и начина за оценяване и го обявява при провеждането на техническата конференция.
2. Преди началото на съответната състезателна дисциплина председателят на комисията проверява самоличността на състезателите и обявява реда и начина за оценяването им.
3. Наблюдава провеждането на състезанието, следи за спазването на техническите и технологичните изисквания при изпълнение на заданията, без да се намесва в работата на състезателите.
4. Гарантира равнопоставеност на всички участници и прозрачност на оценяването (поетапно – за всяко работно място и окончателно информирание).
5. При груби нарушения може да отстрани състезател от по-нататъшно участие.
6. Осигурява възможност на ръководителите на отбори, на учители-специалисти или други лица да наблюдават изпълнението на всички задания в хода на състезанието като гарантира никой да не се намесва или влияе на състезателите по време на състезанието. В

случай на груба външна намеса в работата на състезателите, комисията има право да отстрани отбора от по-нататъшно изпълнение на съответната задача.

7. Оценява постиженията на състезателите в съответната дисциплина и вписва резултатите от оценяването в картите и протоколите.

8. Оформя окончателен протокол за резултатите и класирането на учениците и училищата, който се подписва от председателя и членовете на комисията и се представя на директора на училището-домакин и на отговорния експерт от МОН.

9. Обявява резултатите и участва в награждаване на отличените състезатели.

Д. Регионалните управления на образованието

1. Координират и контролират дейностите по организирането, провеждането и финансирането на училищния/регионалния/националния кръг на състезанието.

2. Съдействат за медийното отразяване на състезанието, за укрепване контактите на професионалните гимназии и развитието на публично-частното партньорство.

VI. ФОРМАТ НА СЪСТЕЗАНИЕТО

1. Състезанието се състои в:

А. Теоретичен тест за автомонтъори – училищен (50 въпроса), регионален (30 въпроса) и национален кръг (20 въпроса) – за оценяване теоретичното приложение на формирани в процеса на обучението знания, умения и компетентности по учебните предмети по устройство, обслужване и ремонт на МПС (участват и тримата състезатели от отбора). Теоретичният тест се генерира от база данни с въпроси, която е обща за всички държави, участнички в международното състезание „Young Car Mechanic”. Базата данни, от които се генерират въпросите за теоретичния тест обхваща следните направления:

- Теория на автотранспортната техника
- Двигатели с вътрешно горене (ДВГ)
- Трансмисия/Силовото предаване
- Ходова част и окачване
- Кормилна система
- Спирачни системи
- Електрообзавеждане, електроника и мехатронни системи
- Експлоатация и диагностика на автотранспортната техника
- Екология и безопасност на труда

В деня на състезанието (училищен, регионален и национален кръг) тестът се генерира и оценява в компютърен вариант от системата на <https://www.youngcarmechanic.com/> (решаването и оценяването на теста на хартиен вариант се извършва само при възникнали

извънредни обстоятелства). Указания за вход, генериране, решаване, регистриране на резултатите в системата се намират на същия сайт.

Б. Теоретичен тест за водачи на МПС (участват и тримата състезатели от отбора) – за оценяване теоретичното приложение на формираните в процеса на обучението знания, умения и компетентности по БДП. Тестът се генерира и оценява в компютърен вариант на електронната платформа avtoizpit.com в информационната система на Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“.

В. Практически задания за автомонтъори (участват двамата предварително определени състезатели от отбора) – за оценяване практическото приложение на формираните в процеса на обучението знания, умения и компетентности по устройство, обслужване и ремонт на МПС в два кръга (за национален и регионален кръгове).

- Всеки от двамата състезатели изпълнява (групово или самостоятелно) всички определени практически задания (не по-малко от 4 поста).

Г. Индивидуално практическо задание за водач на МПС (участва третият – предварително определен състезател от отбора, със започнало/завършено обучение за управление на МПС – за оценяване уменията за майсторско управление на МПС по определено състезателно трасе с учебен автомобил.

2. Учениците имат възможност да:

- работят с най-новата техника, материали, инструменти и технологии на предприятия – спонсори;
- демонстрират екипна и индивидуална отговорност към изпълнението на заданията.

VII. СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ – ПРАВИЛА И КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА

В съответствие с изискванията на общия регламент на международното състезание Young Car Mechanic правилата и критериите за оценка на различните кръгове от състезанието се определят както следва:

1. Училищен кръг – от училищната комисия за организиране и провеждане на състезанието, назначена със заповед на директора.

2. Регионален кръг – от комисията за организиране и провеждане на състезанието, назначена със заповед на директора на училището-домакин.

3. Национален кръг – от комисията за организиране и провеждане на състезанието, назначена със заповед на директора на училището-домакин.

4. Международен кръг, Young Car Mechanic (Млад автомеханик) – определят се от основния организатор INTER CARS S.A., със седалище във Варшава. Повече информация може да се намери на официалния сайт на състезанието <https://www.youngcarmechanic.com/>

5. Критериите и показателите за оценяване постиженията на учениците се предоставят предварително на участващите училища от съответната комисия.

Примерни практически задания	Примерни показатели за оценяване
<ul style="list-style-type: none">• регулиране на преден мост на автомобил;• демонтаж и монтаж на автомобилна гума и баланс на колело;• смяна на електрическа лампа и предпазител и регулиране на автомобилни фарове;• определяне състава на отработените газове и анализ на резултата;• регулиране на гориворазпръсквач;• регулиране на горивовъздушната смес в карбуратора;• регулиране ъгъла на запалването и пускане на ДВГ в действие;• диагностика и/или отстраняване на симулирани неизправности и др.;• управление на лек автомобил по определено трасе (спиране на определено място, паркиране, движение в коридор, в коловоз и по крива, осморка, заобикаляне на препятствие).	<ul style="list-style-type: none">• спазване правилата за здравословни и безопасни условия на труд;• откриване на неизправности;• правилен избор на измерителни, комплексни, универсални, специализирани инструменти и приспособления, на специализирана и диагностично-регулировъчна апаратура и консумативи;• правилен избор на техническа документация;• спазване на техническите изисквания;• точност и прецизност при изпълнение на заданието;• изпълнение на заданието в определеното време;• спазване хигиена на работното място и др.

б. Системата на оценяване е точкова.

- С изключение на международния кръг, максималния брой точки за индивидуално класиране за автомонтъори, при пълно, вярно и точно изпълнение на всеки показател се формира от сбора на точките на практическите задания (максимум 50 за всяко задание) и сборът от точките от теоретичния тест (по 1 точка на въпрос). Отборният резултат е сумата от точките на двамата състезатели;

- Извършването на част от дадена операция от практическото задание се оценява с част от максималния брой точки, които съответната комисия по оценяването предварително уточнява на техническата конференция;

- При равен брой точки и равно време на изпълнение на задачите комисията за организиране и провеждане на съответния кръг може да определи допълнително изпълнение на едно практическо задание за определяне на първо място в индивидуалното класиране за автомонтъори.

- Всеки въпрос от теоретичния тест за автомонтъори има само един верен отговор, който се оценява с една точка. При грешен отговор (или повече от едно зачертавания или поправки в хартиения вариант на теста), както и при липса на даден отговор, за въпроса не се присъждат точки. Времето за решаване е по 1 минута на въпрос.

- Максималния брой точки за отборното състезание за водачи на МПС е 65.
- При комплексното отборно класиране броят на точките от теоретичния тест за автомонтъори за всеки отбор се определя като средноаритметичен (с точност до 0,01) на общия брой точки на състезателите от отбора.
- При комплексното отборно класиране броят на точките от практическо състезание за автомонтъори за всеки отбор се определя като средноаритметичен (с точност до 0,01) на половината от общия брой точки на състезателите от отбора.
- Максималният брой точки за теоретичен тест за водачи на МПС (45 въпроса) за всеки състезател е 97 при продължителност 40 минути. Максималният брой точки за отборното класиране е 11, като се определят по следната скала:

Сбор на точките на отбора от теста	Брой точки за отборното класиране
от 291 до 289	11
от 288 до 286	9
от 285 до 283	8
от 282 до 280	7
от 279 до 277	6
от 276 до 274	5
от 273 до 271	4
от 270 до 268	3
от 267 до 265	2
от 264 до 261	1

- Максималният брой точки за индивидуалното практическо състезание за водачи на МПС е 54. Комисията по оценяването предварително уточнява на техническата конференция грешките, при които състезателят получава определен брой наказателни секунди (докосване на жалон, преминаване над странична или ограничителна линия, корекция на движението, задминаване на стоп линия и др.). Класирането се извършва по възходящ ред на времето в секунди по следната скала:

Място на класиране	Брой точки
I място	54
II място	51
III място	49
IV място	48
V място	47
VI място	46
VII място	45
VIII място	44
IX място	43

X място	42
---------	----

7. Председателят и всеки член на комисиите за оценяване самостоятелно попълва карта за оценка, в която вписва определения от него брой точки. Резултатите от картите за оценка се вписват в протокол за общата оценка и класиране на всеки състезател и отбор, който се подписва от председателя и членовете на комисията.

8. Класираният се на първо място в индивидуалното класиране за най-добър млад автомонтьор на националния кръг (при участие във всички предходни кръгове) получава правото за участие в международния кръг.

9. Отборните и индивидуалните класирания за „Най-добър млад автомонтьор” и за „Най-добър млад водач на МПС” се извършват в низходящ ред според общия брой точки.

10. Отборното комплексно класиране се извършва в низходящ ред според общия брой точки.

11. Индивидуалните награди се връчват лично на състезателите-победители.

12. Наградите на училищата се връчват на учителя ръководител от съответната професионална гимназия.

VIII. РЕСУРСНО ОБЕЗПЕЧАВАНЕ

А. Министерството на образованието и науката осигурява:

1. Финансовите средства за:
 - командировъчни – дневни и ношувка на учениците състезатели;
 - грамоти за участие на всеки ученик състезател и на всеки учител ръководител;
 - награден фонд – за индивидуалното и за училищното класиране от първо до трето място;
 - материали, инструменти и други консумативи.
2. Цялостната организация, координация и контрол на състезанието.
3. Официалното връчване на наградите.

Б. Съорганизаторът и партньорите (предприятия, браншови организации, РД „АА“, висши училища, медии и др.) под формата на дарение осигуряват:

1. Автотранспортна техника (части, агрегати и възли), съоръжения, консумативи, материали; общ и специализиран инструментариум, технологична документация, стендове и друга контролно-измервателна диагностична апаратура, работно облекло, тестове по БДП и системата за генериране и проверката им и др.
2. Награден фонд – морални, материални награди (предметни, сертификати и др.).
3. Фирмени информационни и рекламни материали.

4. Финансиране на информационните и рекламните дейности.
5. Финансиране на дейности от националния и международния кръг чрез инструментите на национални и европейски проекти/програми, включително Еразъм +

В. Професионалните гимназии осигуряват:

1. Училищни отбори от трима ученици състезатели и ръководителите им.
2. Финансови средства за командировъчни – дневни и нощувка на ръководителите и учители в комисиите и пътните разходи на участниците.
3. Работни места, автомобили и оборудване, зали, компютърни системи и площадки за изпълнение на заданията.
4. Участие на регионални администрации и институции и на видни местни общественици.
5. Участие на социалните партньори.
6. Медийно отразяване.

IX. ИНФОРМАЦИОННИ И РЕКЛАМНИ ДЕЙНОСТИ

1. Информация и реклама в електронни и/или печатни медии – национални и регионални.
2. Информационни и рекламни материални.
 - транспаранти, обяви, диплянки, брошури и др.;
 - гащеризони, фланелки, каски, шапки, сувенири за отборите и др.
3. Фото- и видеозаснемане.

X. КОНТАКТИ

1. Училища домакини:

- I регионална група: **Професионална гимназия по механоелектротехника „Юрий Гагарин“, гр. Петрич** – ☎ 0882 655 776, e-mail: pgmet_petrich@mail.bg – за училищата в области Благоевград, Перник, Кюстендил и София-град;

- II регионална група: **Професионална гимназия по механоелектротехника, гр. Пазарджик** – ☎ 0893351981, 0897924127, e-mail: tmtpz@abv.bg – за училищата в области Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Смолян и Хасково;

- III регионална група: **Професионална техническа гимназия „Д-р Никола Василиади“, гр. Габрово** – ☎ (066) 803214, (066) 805668, e-mail: ptggabrovo@abv.bg – за училищата в области Бургас, Габрово, Сливен, Стара Загора и Ямбол.

- IV регионална група: **Професионална гимназия по транспорт „Никола Йонков Вапцаров“, гр. Сливница** – ☎ 0877963905, 0893615114, e-mail: pgt_slivnitsa@abv.bg – за училищата в области Видин, Враца, Лом, Монтана и София-област ;

- V регионална група: **Професионална гимназия по механоелектротехника „Акад. Ангел Балевски“, гр. Троян** – ☎ (0670) 62413, 0888 29 5191, e-mail: pgmet_troyan@abv.bg – за училищата в области Велико Търново, Ловеч и Плевен;

- VI регионална група: **Професионална гимназия по транспорт, обслужване и лека промишленост, гр. Добрич** – ☎ (058) 0898514544, e-mail: pg_to@abv.bg – за училищата в области Варна, Разград, Русе, Силистра, Търговище, Добрич и Шумен;

Национален кръг – Професионална гимназия по механотехника, гр. Сливен – ☎ (044) 66-76-01, 66-72-14, 0887 680800, e-mail: pgmsliven@abv.bg

Международен кръг – гр. Гьор, Унгария.

2. Министерство на образованието и науката

Дирекция „Професионално образование и обучение”,

инж. Златка Иванова, тел.: 02/92 17 786, e-mail: z.ivanova@mon.bg

3. Интер Карс България ЕООД

Отдел „Обучения“, инж. Михаил Недков,

GSM 0884769612, e-mail: mnedkov@intercars.eu